

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 190. — ŠTEV. 190.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 15, 1927. — PONDELJEK, 15. AVGUSTA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Vstaja na Portugalskem zatrta.

ZAROTNIKI SO SKUŠALI STRMOGLAVITI DIKTATORJA

Voditelji vstaje se nahajajo v ječi. — Skupina je navalila na dom diktatorja ter pričela streljati na člane kabineta, ki je zboroval. — Armadni častniki so vprizorili osemnajsto zaroto v 16 letih obstoja republike. — Pogajanja za skrčenje porenške posadke.

LIZBONA, Portugalska, 14. avgusta. — Osemnajsta vstaja na Portugalskem je bila zdrobljena včeraj v par urah. Predno so bili voditelji vrženi v ječo so navalili na dom generala Carmone, predsednika in diktatorja. Neki zarotnik je oddal več strelav na ministre.

Tajnik finančnega ministra je bil ranjen in ena kroglja je prodrla obleko justičnega ministra.

Poskus, da se vprizori državni preobrat, je bil posledica zarote skupine častnikov v posadkah Lizbone in El Porto. Ti častniki so bili razkačeni vsled imenovanja podpolkovnika Passos E. Sousa, vojnega ministra, na važno mesto kabinetnega podpredsednika.

Včeraj zjutraj so izvali častniki manifest, v katerem so napadli vlado. Skupina častnikov lizbonske posadke je udrla nato v dom diktatorja. Skupino sta vodila kapitan Netto Rodriguez ter poročnik Moraes Sarmiento.

Delegacija je povedala presenečenim ministrom, da zahtevajo vstaji od generala Carmone, da podpiše dekret, s katerim bo takoj odslovil svoje ministre ter imenoval druge, ki bi vključevali tudi poljnika Camara. Ministrski predsednik je to odločno zavrnil, nakar je poročnik Sarmiento potegnil revolver ter otvoril ogenj.

Strelji niso pogodili, nakar je diktator planil nanj. Nastala je splošna zmeda, tekem katere je zbežala delegacija častnikov na cesto ter streljala medtem z revolverji.

Kakorhitro so bili enkrat na cesti, so se častniki nemoten napotili v vojašnico petega lovskega polka, kjer so podpisali "dekret", s katerim so odstavili ministrskega predsednika Carmono ter imenovali poveljnika Camaro, da mu sledi kot diktator.

Kmalu nato pa so sledile aretacije vseh zarotnikov, ker je ostala posadka Lizbone verna Carmoni. Do včeraj so bili vsi voditelji vstaje v ječi.

Glavno mesto je mirno in gledišča so odprta kot ponavadi, a vlada se je preselila na letalno polje v Amadora, kjer je objavila, da je vstaja končana.

LONDON, Anglija, 14. avgusta. — Sledeč poročilo, da bo angleška armada ob Renu kmalu skrčena za tisoč mož, in potem ko so to novico zanimali v vojnem uradu, se je izvedelo, da so se vršila pogajanja med Londonom in Parizom glede skrčenja porenške posadke.

Angleško skrčenje za tisoč mož je bilo določeno v domnevi, da bo tudi Francija odpoklicala precejšen del svoje posadke. Kakorhitro pa se je izvedelo, da je prevladalo naziranje francoskih vojaških oblasti v kabinetu Poincarreja, so tudi Angleži sklenili zavleči vsako akcijo.

Namen pogovorov je dobiti skupno stališče še pred sestankom Lige narodov v Ženevi, ki se bo vršil prihodnji mesec. Čeprav ni vprašanje na o. f. i. j. n. m. p. l. g. e., je vendar gotovo, da bodo razpravljali o njem na privatnih sestankih zunanjih ministrov Nemčije, Anglije in Francije.

Angleži in Francozi so baje mnenja, da kršijo Nemci mirovno pogodbo s stvarjenjem svojih "športnih brigad" ob meji.

Tukaj se glasi, da se bodo vršila angleška skrčenja v Porenški v razmerju enega proti desetim.

Rojaki, spominjajte se nesrečnih slepcev ter darujte za Špelski Dom v Ljubljani!

UPOR INDIJANCEV V REPUBLIKI BOLIVII

80,000 Inka Indijancev se je uprl v Boliviji. — Oboroženi s krepeljci in fračami so se potomci vladujočega naroda spoprijeli z vojniki v bitki. Vstajo pripisujejo komunistem.

LA PAZ, Bolivia, 14. avgusta. — Oboroženi le s krepeljci in fračami je 80,000 potomcev starodavnih Inka Indijancev na bojnem pohodu v departmentih Potosi, Cochabamba in Sucre. Uporniki more bele, požigajo farme ter skušajo uničiti vsako sled civilizacije.

Vlada v Boliviji je hitro pričela pošiljati čete iz različnih koncentracijskih točk, in razvilo se je že več krvavih spopadov. Vstaji, kljub svojemu velikemu številu, niso kos vojakom, ki so dobro izvežbani ter opremljeni z najboljšim modernim vojnim materijalom. Vsled tega se pričakuje, da bo gibanje kmalu zatrto, seveda šele potem, ko bo izgnanih dosti človeških življenj.

Sedanje vojevanje spominja na čase španskega zavojevanja, ko je Francisco Pizarro s pešico neustrašenih pristašev, ujel, vrgel v ječo in pozneje umoril glavarja Atahualpa ter zavojeval Inka cesarstvo. Popolnoma je premagal domačine, ko jih civilizacija jim ni nudila nikakih sredstev, da se bore proti strelnemu orožju, oklepom in konjenici.

Vsled zatiranja, ki je sledilo španski invaziji, s o. p. r. Inka plemena v stanje najbolj ponižnega naroda na svetu. Potomci teh plemen žive danes v bednem stanju. Kakih sedemdeset odstotkov prebivalstva Bolivije obstaja iz teh Indijancev, in večji del teh spreča svoje življenje službi preostalih 30 odstotkov.

Nenadni povratek bojevitosti duha pri teh Indijancih, je baje posledica nezadovoljstva radi razdelitve dežele, spojenega z delovanjem agitatorjev.

Indijanci, ki se radi udeležujejo vstaje, govore Kličua, Inka jezik. Gibanje se je razširilo do pokrajine krog mesta Sucre, ki je še vedno nominalno glavno mesto republike, čeprav poslujejo vsi vladni dpartamenti v Paz.

V enem spopadu je bilo baje tu bitih sto Indijancev, dočim je bilo več nadaljnjih ranjenih. Vstaji so se polastili farm in skladišč, katera plenijo ter požigajo železnice pri Potosi je ogrožena od gibanja.

General Gonzales Flor je bil stavljen na čelo sil. Oblasti so vrgele v ječo več oseb, o katerih trdijo, da so propagandisti in da je celo gibanje komunističnega izvora.

Ob času španskega zavojevanja je obsegalo cesarstvo Inkov sedanje dežele Ecuador, Peru, Bolivijo in del severnega Chile. Inki so oboževali sonce, od katerega običajno so tudi dobili ime Otroci solca. Že davno predno so prišli v Peru Pizarro in njegovi Španci, so vdomačili lamo, katero so rabili kot tovarno žival.

Cesarstvo je bilo teokratsko ali duhovniško. Vladajoči Inka ni bil predstavitelj božanstva, pač pa bil božanstvo samo. Inka je imenoval glavnega duhovnika ter izpolnil višje urada s člani svoje lastne družine. Urad Inke je bil deden v ženski vrsti.

Prvotni Inka so zgradili presenetljivo civilizacijo. Svojo prosperiteto so temeljili na poljedelstvu ter se poslužili irigacije, terasiranja, gnojitve in drugih modernih metod. Gradili so akvedukte in kanale, kojih nekateri obstajajo še danes. Poleg lame so vdomačili tudi psa.

STRADANLA STAVKA EDINI PROTEST

Sacco je zavrnil prošnjo svoje žene. — Zaključil stradanje. — Strada že 28 dni ter je rekel: "To je moj protest proti trpljenjem sedmih let. Vanzetti zavziva hrano."

BOSTON, Mass., 14. avgusta. — Dočim je včeraj zjutraj zavžil Bartolomej Vanzetti prvo solidno hrano v devetih dneh v državni kaznilnici v Charlestown, je Nicola Sacco nadaljeval s stalno stavko, ki je trajala včeraj že osem in dvajset dni.

Rekel je, da je to njegova metoda, kako protestirati proti sedmim letom trpljenja.

Prvi predmet pogovora, s katerim je pričela Mrs. Rosina Sacco, ko je včeraj zjutraj v družbi odvetnika Musmanno obiskalo ječo, je bila jed. Sacco je pokazal tako veliko razburjenje takoj od početka, da so obrnili pogovor na druge predmete.

Naenkrat pa se je Sacco sam vrnil k predmetu svoje stradalne stavke. Rekel je:

— Vidite, kako so me križali skozi sedem let! — Poglejte, kako so trpinčili mojo ženo in moja dva otroka. Stradalna stavka, — to je moja metoda protesta proti žrtvam katere sem bil prisiljen doprinesti.

— Ti pa, — se je obrnil Sacco proti svoji ženi, — moraš zavzivati obilo dobre hrane, svežega sokičija, da ostaneš zdrava in močna.

Ta pogovor se je završil v brivnici, kjer sme Mrs. Sacco govoriti s svojim možem.

Vihar ustavil vlake.

WINDSOR LOCKS, Conn., 14. avgusta. — Vihar, s tekmo katerega sta padala dež in toča, je povzročil škodo na tobaku, katero se ceni na \$1000,000 ter ustavil tako severno kot južno vozeče vlake New York, New Haven in Hartford železnice med Springfield in Hartford.

Dva čevlja globoka voda je stala po cestah mesta po nenadnem nalivu, ki je prišel takoj po podne.

Inki so se odlikovali tudi v arhitekturi in njih poslopja so se odlikovala s priprosto, simetrijo in solidnostjo.

NENADNA SMRT MRS. WHEELER

Mrs. W. B. Wheeler, žena znanega suhaškega voditelja, je umrla na posledicah opeklin, katere je dobila, ko je eksplodirala peč. — Tu di njen oče je umrl.

SHELBY, Michr., 14. avgusta. Mrs. Wayne B. Wheeler, stara 51 let, žena glavnega pravnega zastopnika Antisalonke Lige, je umrla v neki krajevni bolnici, in njen oče, Mr. Candy, star 81 let, iz Columbus, Ohio, je istotako mrtev vsled eksplozije petrolejske peči.

Mr. Wheeler se je nahajal v prvem nadstrepju, ko je čul eksplozijo ter krike svoje žene. Pohitel je doli ter pogasil plamene z oledjo, nakar je potresel po njej pečovno sodot kot prvo pomoč. Šele nato je poklical pomoč, in njegova žena je bila odvedena v bolnico.

Njene telo je bilo polno opeklin, in zdravniki so takoj objavili, da ne bo mogla preživeti noči.

Njen oče, ki se je nahajal pri njej ob onem času, je umrl za srčno kapjo, ko je videl, da so plameni obkrožili njegovo hčerko ter njeno obleko.

Le hitra akcija Wheelerja je rešila hišo pred popolno vpetitvijo.

Lord župan Southamptona bo pozdravil Walkerja.

LONDON, Anglija, 14. avgusta. Kakorhitro bo stopil newyorški župan Walker iz New Yorka na angleška tla, ga bo oficijelno pozdravil lord-župan iz Southamptona, v imenu Anglije.

Župan in njegova žena se bosta odpeljala v London z avtomobilom. V Londonu bodo župana Walkerja sprejeli mestni očetje v Madison House, nakar bo obiskal Gildhall. Dne 18. avgusta bo priredil Walkerju banket Ameriški klub.

Mr. in Mrs. Walker bosta dne 19. avgusta odpotovala iz Londona na Irsko.

Mehika bo dobila noto.

WASHINGTON, D. C., 14. avg. Pooblaščenec Schoenfeld bo izdelal mehiškemu zunanjemu uradu formalen memorandum, v katerem bo pozval mehiško vlado, naj takoj obvesti ameriško poslanstvo o bodočih slučajih aretiranj ameriških državljanov. Ta akcija je sledila zadnjemu izgonu nekega poročevalca newyorškega lista Times iz mehiškega glavnega mesta.

MONT BLANC - MONTE MUSSOLINI

Ves svet se smeje fašistovskim tepcem, ki so prekrstili ime najvišje gore v Evropi, da proslave svojega "vojvodo". — Voditelj stranke, obdan od italijanskih studentov, je prekrstil ime Mont Blanc v Monte Mussolini. — Francozi so vložili protest.

COURMAYEUR, Italija, 14. avgusta. — Stoječ ob vznožju skupine gora, ki dosežejo svoj višek v Mont Blancu v notranjosti francoske meje, je Augusto Turati, generalni tajnik fašistovske stranke, prekrstil najvišji vrh v ime "Monte Benito Mussolini". Več tisoč fašistovskih dijakov je obdajalo generalnega tajnika, ko je izvršil to cerimonijo.

Prihika za to je bila inavguracija prvega izmed številnih taborišč, raztresenih ob planinski meji, od Sredozemskega pa do Jadranskega morja, kjer bo preživelo več tisoč mladičev svoje počitnice pod fašistovskim vodstvom, da bodo delni uvodnega planinskega vežbanja.

Ni natančno jasno, kateri vrh nosi sedaj ime Mussolinija. Oficijelna odločitev gore na italijanskih tleh ne obstaja več, v kolikor je prizadeta Italija, a dijaki pravijo, da je Mont Blanc. Pomanjkanje jasnosti je posledica pripombe Turatija:

— Vrha ne moremo krstiti, dočim stojimo v dolini. Vi fantje boste krstili ta vrh s tem, da boste splezali nanj ter zasidli tam svojo zastavo, kot boste pozneje storili udi z vsemi drugimi vrhovi Italije.

PARIZ, Francija, 14. avgusta. — Francoska zastava bo zopet zaplapolala na vrhu Mont Blanca, da se dokaže, da se nahaja vrh v resnici v Franciji, kljub dejstvu, da se fašistovski dijaki včeraj izjavili, da so ga prekrstili v "Monte Benito Mussolini".

V nadaljnji brzojavki iz Chamonia, Francija, se glasi, da so bili odposlani vodniki, da odnesejo francosko zastavo na vrh gore.

Glavni vrhunec Mont Blanca, najvišje gore v Evropi, se nahaja izključno le na francoskem ozemlju. Nižji deli gore pa so razdeljeni na neenak način med Francijo, Italijo in Švico.

Davek na pristržene lase.

BERLIN, Nemčija, 14. avg. — Prusko ministrstvo za notranje zadeve bo v kratkem prisiljeno pečati se z vprašanjem pristrženih las. Vzled za to je uveljavila šlezjska vas Zerban, ki je obdala ženske s pristrženimi lasmi. Vzledu te vasi je sledilo več nadaljnih občin v istočni Prusiji. Ministrstvo za notranje zadeve bo prisiljeno lotiti se zadeve ter zavrniti ženske s pristrženimi lasmi proti nasilju davčnih kolektorjev.

POPLAVA V DRŽ. KANSAS

50,000 akrov v Barton okraju je pod vodo. — Reke so stopile preko bregov. — Prebivalci ob Solomon reki so dobili svarila.

TOPEKA, Kansas, 14. avgusta. Več kot ducat mest je bilo preplavljenih vsled velikanskih naličev v centralnem Kansasu, kjer ponavadi pade zelo malo dežja ob tem času. Nobeno življenje ni bilo izgubljeno, a poročila se o veliki materijalni škodi.

Preplavljeno ozemlje se nahaja v bogatem farmskem pasu, in visoka voda je odnesla dosti pšenice, konj in goveje živine.

Smoky Hill River, ki je ponavadi suh poleti, je podivjal v bližini Salina. Preplavil je mesta Ellsworth, Wilson, Black Wolf, Dorrance in Marquette. Poročila iz Dubuque pravijo, da je dosegla voda drugo nadstropje hiš.

V Hoisington sekciji, okraj Barton je pod vodo 50,000 akrov zemlje. Šest inčev dežja je padlo tam tekem pretekle noči, poleg enake množine vode, ki je padla v noči poprej. Voda je dosegla globino 7 čevljev v Hoisington predno je pričela padati. Missouri Pacific tračnice na treh straneh tega mesta so bile izpodkopane.

Ponovna svarila glede povodnji so bila izdana na prebivalstvo ob Solomon reki v bližini Minneapolis, Kais. in ob Arkansas reki pod Great Bend. Neka lokomotiva s šestimi vozovi Missouri Pacific tovarnega vlaka je padla v potok v bližini Bison, ko je bil izpodkopen neki tamonjni most. Posadka vlaka je ušla vsaki poškodbi.

Voda je tekla po cestah mesta Hizer ter je dosegla globino dveh čevljev v Telephone Exchange v Albert, dvajset milj severozapadno od Great Bend.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da pokrijemo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki se veljajmo do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali svojo kript in našo sanjsajivo ter točno potrebo.

Dinarji	Lire
Din. 500 \$ 9.40	Lir 100 \$ 6.10
Din. 1,000 \$ 18.80	Lir 200 \$ 11.90
Din. 2,500 \$ 46.25	Lir 300 \$ 17.55
Din. 5,000 \$ 92.00	Lir 500 \$ 28.75
Din. 10,000 \$ 182.00	Lir 1000 \$ 56.50

Za pošiljavo, ki prinesejo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvačisoč Lir šovotujamo poseben znesek primarnega popusta.

Nalazila se hranijo v glavnem pisarništvu v najbližnjem časi tel. opuštanju na številu 21-1-1.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, Phone: CORTLANDT 4001 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Prisiljamo na izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji zneska kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$500, po \$ centu od vsakega dolara. Za večje zneske po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto...	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan tvežemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

DE VALERA SE JE VKLONIL

Irška se je stoletja in stoletja borila za svojo svobodo.

Imela je neustrašene borce, med katerimi se je v zadnjem času posebno odlikoval Eamon de Valera.

Možak je šel do skrajnosti, toda svojega cilja ni popolnoma dosegel.

Irška je sicer postala samostojna, toda formalno je še vedno odvisna od Anglije, kot so naprimer odvisne Kanada, Avstralija, Nova Zelandija in drugi angleški dominiji.

Pogodba, ki je bila sklenjena med svobodno prostoroško državo in Anglijo, določa, da morajo irski poslanci pred nastopom svoje službe priseči angleškemu kralju zvestobo.

Pred kratkim je bil izvoljen de Valera v irski parlament in ž njim vred dvajset njegovih pristašev.

Službo so hoteli nastopiti, ne da bi kralju prisegli. Niso in niso hoteli.

Parlamentu je že pretil razkol in razpust, ko se je de Valera slednjič udal.

Prisegel je s pripombo: — "To sem storil zategadelj, da bom lahko v parlamentu prodril s predlogo, ki bo enkrat za vselej odpravila prisego angleškemu kralju. Upam, da nam pri prihodnjih volitvah ne bo več treba prisegati nikomur drugemu kot svoji domovini."

Tako se je vse v redu in miru završilo.

Toda ta dogodek jasno dokazuje, koliko je vredna prisega, ki jo sprejema angleški kralj od svojih irskih "podanikov".

POGLAVJE O PREKRŠČEVANJU

Turška vlada bo kmalu prekrstila turško glavno mesto Carigrad v — "Kemali" — na čast turškemu diktatorju Kemal paši.

Podobne prekrstitve so zdaj precej v modi.

Stari ruski Petersburg je bil začasa Kerenskega prekrščen v "Petrograd".

Na čast Leninu so ga pa boljševiki prekrstili v "Leningrad".

Mussolini je dal prekrstiti goro Mont Blanc v "Monte Mussolini".

Tako prekrščenje ni umestno in postane včasih sila smešno.

O nekem bivšem zagrizenem avstrijskem uradniku poročajo, da je namesto "Rakek pri Cerknici" pisal "Krebslein bei Krepierdorf. (Rak—Krebs; majčken rak — torej rakek—Krebslein; — erkniti—krepieren.)

Goro Črno pst je bil neki nemški navdušenec prekrstil v "Schwartzfinger", misleč, da se oznaka "prst" tiče "prsta", ne pa "prsti".

In še dosti je takih budalosti, ki so pa posledica zlobnosti, zmot, ali pa neumevanja.

Navzlic temu se ne bomo čisto nič čudili, če bi s prihodnjim novim letom oficijelno ime za Rim — Romasolini.

MELLON IN VOLPI

Ameriški zakladniški tajnik Mellon potuje po Evropi. Obiskal je vsa važnejša evropska mesta in zadnje dni se je mudil v Rimu.

Časopisje poroča, da ga je povabil k sebi italijanski finančni minister Volpi, da se je Mellon odzval povabilu, skupaj sta večerjala in se dolgo časa prijateljsko pogovarjala.

Italija potrebuje denarja. Brez vzroka ni Volpi vabil Mellona k sebi.

Najbrž se je zanesel na ameriško gentlemanstvo in na ameriško mošnjo, upajoč, da bo Mellon ceho plačal.

Ne vemo, kako bo. Mellon ima zaenkrat še s Francijo preslabe skušnje.

Dopisi

Rhine, Ga.

Cenjeni: Zopet enkrat sem si odločil napisati par vrstic, ker se iz marsikaterega kraja oglasi kak rojak z dopisom, samo od nas dogarjev nobeden. Sedaj je avgust mesec, ki je eden najhujših na jugu. Sedaj imamo strašansko vročino. Delo je težavno. Dela se toliko, da je za vsakdanji kruh. Nerodno je tudi, ker je strašansko dosti komarjev, katerih se mora človek pri delu otepati, kot smo se oteпали leta 1915 ob Soči laškim bersaglerjem, ko smo jim kloboke zbijali. Sedaj nas je že pričela mačeha mrzlica pozdravljati. Vsak dan jo kak rojak čuti, ko mu kosti trese.

Naj to zadostuje, pa drugič kaj več. Pozdravljam vse rojake širom Amerike, posebno pa trpine dogarje.

Pozdravljam tudi sorodnike in prijatelje v North Stratfordu, N. H., posebno pa mojega svaka.

John Janesh.

Gilbert, Minn.

Bliža se zopet naš Jugoslovanski dan v Minnesoti. Ta dan bo nedelja dne 21. avgusta t. l., ko se vrši letna konvencija Ameriške Jugoslovanske Zveze v Minnesoti, v Gilbertu, Minn.

Na omenjeni dan se zopet snidemo in se po domače zabavamo, da vsaj začasno pozabimo našo borbo za življenje v naši novi domovini, Ameriki.

Zatorej se vljudo vabi vse Jugoslovane in Jugoslovanke v naši državi, da se udeleži tega skupnega sestanka našega naroda v Minnesoti. Vsak pošten rojak bo dobrodošel.

V imenu glavnega odbora A. J. Z. in v imenu vseh članov in članic naše organizacije, se tudi vljudo vabi vsa jugoslovanska podporana društva v bližini mesta Gilbert, da naj bi se udeležila velike parade dne 21. avgusta, ki se bo pričela pred Gilbert High School točno ob 10. uri dopoldan. Ta pohod Jugoslovanov v Gilbertu največji, kar jih je še kdaj bilo v zgodovini mesta Gilbert-a.

Na čelu velikega pohoda bo godga, godbi bo sledil naši mladi Sokol iz mesta Chisholm-a ki šteje približno 80 oseb. Sokolom sledi glavni uradniki in člani centralnega odbora A. J. Z., za njimi delegat in delegatkinje, potem pa podpora društva in razni posamezniki, ki se strinjajo z združenjem našega naroda v Minnesoti. Parade se tudi lahko udeleži vsak Jugoslovčan, če je član Zveze ali ne.

Zatoraj apeliram na vse jugoslo-

POKOP GORILE

V nekem obskurnem cirkusu je poginila med vožnjo iz kraja v kraj gorila. Ker se je lastniku spričo dejstva, da je napovedal še za isti dan v bližnji vasi predstavo, zelo mudilo, ni bilo časa, da bi bili gorilo zagrebli. Zato so jo vrgli enostavno v bližnji jarek in pokrili s staro plahto. Minili so tedni in meseci. Končno se je začel širiti iz jarka tak smrad, da so jeli preiskavati odkod izvira ter so razpadajoči kadaver našli. Ker je gorilo med tem že vsa dlaka izpadla ter jo je odnesla voda, so mislili, da gre za truplo človeka, ki so ga roparji napadli, ubili in slekli do golega. Vrli kmetje so sklenili, da prirede mrtvecu dostojen pogreb.

Položili so kadaver v krsto, ga nesli na pokopališče in zvedo prijavili. Nihče ni prišel na to, da gre za gorilo, ne pa za človeka. Ker kmetje niso vedeli, kake vere je bil m. ec, so naročili krščanskega duhovnika in rabinea, da sta truplo oba blagoslovila ter opravila ostale cerkvene obrede.

To se je pripetilo v neki vasi v bližini Marmaros Szigeta, ki je spadala preje pod Madžarsko, spada pa sedaj pod Romunsko.

Dasi se je stvar pozneje pojasnila, so kmetje še danes prepričani, da so pokopali bogatega gospoda, ki so ga umorili roparji ter da je historija o gorili zgolj izmišljotina.

vansko občinstvo v Minnesoti, da se udeleži omenjenega velikega pohoda, da bomo s tem javno pokazali tujerodecem, da smo tudi mi napreden narod. — narod, ki je velike pripomogel pri odkritju železne rude v severni Minnesoti, in ki danes brez dvoma producira 60 odstotkov vse železne rude v Minnesoti.

Torej na svidenje v Gilbertu dne 21. avgusta!

Vam udazi

John Movern.

ZDRAVSTVENI ZAKONI

Od vsakih 100 ljudi na zemlji so trije vedno na bolniški listi. Samo na Angleškem je proračunana izguba zaradi bolezni (odpadli služček, zdravljenje itd.) na 3 milijone funtov. Toda razmere so bile še slabše, dokler niso bili izdani zdravstveni zakoni. Pri tak zakon je bil uveljavljen l. 1825 in sicer karantena za vse ladje, kakor tudi potnike, ki so prihajali iz krajev, kjer se je pojavljala kuga ali druge infekcijske bolezni. V poznejših letih se je ta zakon izpopolnil in danes ne sme noben zaboj na suho, ako ne privoli zdravstveni organ. Zadnji zdravstveni zakon je stopil v veljavo letos ob Novem letu. Zakon strogo prepoveduje prodajo nadomestkov raznih živil. Zdravniki upajo, da bo odslej v zdravstvenem oziru mnogo boljše, vendar pa se bodo rezultati pokazali šele v treh letih. V vseh civiliziranih krajih imajo zdravstvene zakone, ponekje zelo stroge. V Kanadi so v skupnih prenočiščih prepovedane brisače brez konca, ravno tako lesene postelje. Brivci morajo imeti oblačila, katera so iz pralne bлага in pri vsakem gostu si morajo, preden ga "vzamejo v roke", roke umiti. Krtače so v oddelkih brivnicah zabranjene. Izvrstna je odredba, da mora pek pri prodaji kruha nositi rokavice. V zahodni Virginiji mora biti vsaka mlaka in druga zbirališča vode polita s parafinom, da se tako omeji zaloga moskitov. Na Dunaju je ie manj bolezni, odkar je bil izdan zakon, da se ne smejo nikjer kupčiči smeti ter muhe kolikor mogoče uničevati. Mnogo manj bolezni bi bilo, ako bi ljudje spali pri odprtih oknih. Neki trg na Angleškem ima zakon, da morajo okna biti gotovo čas odprta.

Obtožena sta napadla dne 21. marca t. l. na cesti med Buševcem in Radvornico, delavca Jovana Likarja. Zvezala sta mu roke na hrbtu, ga hudo pretepla z bičevnikom in kolom, nakar jima je slediti v selo Podvornico. Tam sta ga naložila na voz in odvedla v gozd. V gozdu sta ga prisilila, da je sezul opanke. Nato mu je zagrozil Kostadin, da bo gorel, če ne prizna, da je umoril on Nikolo Kosa. (Umor se je pripetil še leta 1926. Morilec še do danes ni izsleden). Ker Likar ni hotel priznati, da bi bil morilec Kosa, sta vrgla obtožena z voza snop slame ter ga zažgala. Nad tem ognjem sta držala Likarja zvezanega toliko časa, dokler mu ni leva hlačnica popolnoma zgorela, desna pa do kolena. Nato sta obtožena ogenj pogasila ter prisilila, da je šel z njima v vas Podvornico. Komaj pa je storil Likar 20 do 25 korakov, so mu jela hlače zopet goreti. Kostadin in Posavec sta ga prisilila, da je pogasil ogenj s tem, da se je valjal po blatu. Nato sta ga gnala, v Podvornico, kjer se je na nekem dvorišču umil. Iz Podvornice sta ga tirala dalje proti Kravarskem. Vso pot sta ga pretepala s koli po glavi in kamorkoli je padlo. Končno se je Likar onesvestil, nakar sta ga pustila mučitelja na cesti, kjer so ga našli orožniki. Čez par dni je umrl. Pred smrtjo je bil zasilan ter je vse natančno opisal, tako da so orožniki storila takoj izsledili.

Konfrontirana s svojo žrtvijo, sta Konstadin in Posavec vse priznala.

Obtožena se zagovarjata, da sta mučila Likarja, katerega preje niti poznala nista, zato, ker sta mislila, da je morilec Kosa, a on tega ni hotel priznati.

Kot pripovedujejo priče, je prenašal Likar strašne bolečine junaško. Samo nekoliko ječal je. Da bi bil izvršil očitanj umor, kljub strahovitim mukam ni priznal. Njegova inkvizitorja sta se mu čudila in Kostadin je vzkliknil: "Glej, živ gori, pa noče priznati!"

Direktni vzrok smrti je bil prehlad, katerega je dobil pred par dnevi, ko se je peljal z avtomobilom iz mesta nazaj v Garrison. Njegova žena je bila ob postelji, ko je nastopila smrt.

Smrt nekdanjega new-yorškega policijskega komisarja.

GARRISON, N. Y., 14. avg. — Rhinelander Waldo, bivši policijski in požarni komisar v New Yorku, je umrl večeraj tukaj na svojem tukajšnjem domu, po dolgi bolezni. Dosegel je starost petdesetih let.

Pred približno enim letom se je pričel Mr. Waldo zdraviti radi septičnega zastrupljenja, ki je sledilo napadu pljučnice. Domnevalo se je, da je bilo vse to posledica napovov tekom svetovne vojne. Dolgo časa je bil Waldo prisiljen ostati doma, a v zadnjem času se je njegovo zdravje nekoliko izboljšalo in smel je včasih obiskati New York.

Pozor, čitatelji!

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za prihodnje leto se že pridno stavi. Letos bo vseboval več izbornih razprav, tikajočih se življenja našega naroda v Združenih državah, več originalnih stvari tukajšnjih in starokrajških pisateljev, važne informativne članke, krasne slike itd. Če ima slučajno kdo kak prispevek, (bodisi opis naselbine ali kaj podobnega) ki bi ga hotel imeti v Koledarju, naj ga nam pošlje. Slike vrnemo nepoškodovane. Čas je do konca avgusta.

Uredništvo.

POVODNJI NA KITAJSKEM

Ne samo v Evropi in Ameriki, tudi na Kitajskem so bile letos velike povodnji. Kitajski fotograf fotografira skupino svojih sorjakov na preplavljeni cesti.

BESTIJA V ČLOVEKU

Te dni se je vršil v Zagrebu zanimiv proces. Na zatožni kopi sta sedela 27-letni samski kmet Nikola Kostadin iz Hruševca in 34-letni oženjeni kmet Janko Posavec iz Glavdora.

Obtožena sta napadla dne 21. marca t. l. na cesti med Buševcem in Radvornico, delavca Jovana Likarja. Zvezala sta mu roke na hrbtu, ga hudo pretepla z bičevnikom in kolom, nakar jima je slediti v selo Podvornico. Tam sta ga naložila na voz in odvedla v gozd. V gozdu sta ga prisilila, da je sezul opanke. Nato mu je zagrozil Kostadin, da bo gorel, če ne prizna, da je umoril on Nikolo Kosa. (Umor se je pripetil še leta 1926. Morilec še do danes ni izsleden). Ker Likar ni hotel priznati, da bi bil morilec Kosa, sta vrgla obtožena z voza snop slame ter ga zažgala. Nad tem ognjem sta držala Likarja zvezanega toliko časa, dokler mu ni leva hlačnica popolnoma zgorela, desna pa do kolena. Nato sta obtožena ogenj pogasila ter prisilila, da je šel z njima v vas Podvornico. Komaj pa je storil Likar 20 do 25 korakov, so mu jela hlače zopet goreti. Kostadin in Posavec sta ga prisilila, da je pogasil ogenj s tem, da se je valjal po blatu. Nato sta ga gnala, v Podvornico, kjer se je na nekem dvorišču umil. Iz Podvornice sta ga tirala dalje proti Kravarskem. Vso pot sta ga pretepala s koli po glavi in kamorkoli je padlo. Končno se je Likar onesvestil, nakar sta ga pustila mučitelja na cesti, kjer so ga našli orožniki. Čez par dni je umrl. Pred smrtjo je bil zasilan ter je vse natančno opisal, tako da so orožniki storila takoj izsledili.

Konfrontirana s svojo žrtvijo, sta Konstadin in Posavec vse priznala.

Obtožena se zagovarjata, da sta mučila Likarja, katerega preje niti poznala nista, zato, ker sta mislila, da je morilec Kosa, a on tega ni hotel priznati.

Kot pripovedujejo priče, je prenašal Likar strašne bolečine junaško. Samo nekoliko ječal je. Da bi bil izvršil očitanj umor, kljub strahovitim mukam ni priznal. Njegova inkvizitorja sta se mu čudila in Kostadin je vzkliknil: "Glej, živ gori, pa noče priznati!"

Direktni vzrok smrti je bil prehlad, katerega je dobil pred par dnevi, ko se je peljal z avtomobilom iz mesta nazaj v Garrison. Njegova žena je bila ob postelji, ko je nastopila smrt.

Smrt nekdanjega new-yorškega policijskega komisarja.

GARRISON, N. Y., 14. avg. — Rhinelander Waldo, bivši policijski in požarni komisar v New Yorku, je umrl večeraj tukaj na svojem tukajšnjem domu, po dolgi bolezni. Dosegel je starost petdesetih let.

Pred približno enim letom se je pričel Mr. Waldo zdraviti radi septičnega zastrupljenja, ki je sledilo napadu pljučnice. Domnevalo se je, da je bilo vse to posledica napovov tekom svetovne vojne. Dolgo časa je bil Waldo prisiljen ostati doma, a v zadnjem času se je njegovo zdravje nekoliko izboljšalo in smel je včasih obiskati New York.

Pozor, čitatelji!

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za prihodnje leto se že pridno stavi. Letos bo vseboval več izbornih razprav, tikajočih se življenja našega naroda v Združenih državah, več originalnih stvari tukajšnjih in starokrajških pisateljev, važne informativne članke, krasne slike itd. Če ima slučajno kdo kak prispevek, (bodisi opis naselbine ali kaj podobnega) ki bi ga hotel imeti v Koledarju, naj ga nam pošlje. Slike vrnemo nepoškodovane. Čas je do konca avgusta.

Uredništvo.

SLEPAR PRIJET

"Nova Doba" poroča:

Glavni tajnik J. S. K. Jednote je prejel 3. avgusta zvečer brzojavno poročilo od šerifa Hyndmana v Girardu, Kansas, da ima v zaporu nekega človeka, ki si je nadel ime John Zupan in pri katerem so našli ponarejene čenke J. S. K. Jednote. Šerif je želel dobiti vse mogoče informacije in glavni tajnik mu jih je poslal brzojavno. Najbrže je v Girardu, Kansas, prišel v mrežo tisti ptiček, ki je s ponarejenimi čenki J. S. K. Jednote osleparil nekatere rojake v Clevelandu in okolici, v Coloradu in drugod, in ki si v vsakem kraju izbere drugo ime. Šerif Hyndman poroča, da "Zupan" ni zaposlen v dotičnem kraju.

Od predsednika dr. Sunflower, št. 152, J. S. K. Jednote v Ringo, Kans., ki je blizu Girarda, je dobila "Nova Doba" sledeče poročilo:

Cenjeni sobrat urednik: Naznanjam vam, da smo ujeli tistega ptička, ki je že dolgo časa ljudi sleparil z čenki naše J. S. K. Jednote. Našli smo čenke dva po tisoč dolarjev, dva po petsto dolarjev in par manjših svot. Zdjaj čakamo na njegov kovček, ima ga v Kansas City; tam mislim, da bomo našli še kaj več in tudi stroj, s katerim je čenke ponarejal.

Zajrt je v Girard, Kansas. Tukaj v Kansasu še ni imel časa koga nasmukati; samo prvi večer svojega prihoda sem je spal na prostem, toda drugi večer je imel večerjo že v County Jail (okrajni ječi).

Prijeti slepar se piše Fr. Podboršek.

Še vedno kuha v starosti 101 leta.

PROVIDENCE, R. I., 14. avg. Mrs. Mary Potter iz North Kingstona je skuhala večeraj zajtrk ter pospravila nato posodo, predno je sprejela številne prijatelje in znance, ki so ji prišli čestitati ob priliki njenega sto in prvega rojstnega dne. V isti hiši je živela trin in sedemdeset let.

Posavec je odgovoril: "Sežgal ga bom v prah in pepel". Tudi, ko sta ga zverini težko opečenega pretepala s koli, je Likar molčal. Za ta bestijalni čin sta bila obsojena vsak samo na — 5 let ječe.

Peter Zgaga

V soboto zvečer se je odpravila žena na počitnice. Mož jo je spremljal na kolodvor. Prisrčno se je poslovila od njega in mu ob slovesu rekla:

— Le priden bodi. Jutri bom tam, potem si mora človek nekoliko ogledati in poskrbeti za to in ono. Toda v četrtek ali petek ti bom že pisala.

— Že v četrtek ali petek mi boš pisala? — se je začudil dragi rojak. — Nak, to je pa malo prezgodaj. Saj sem ti dal vendar dvesto dolarjev seboj...

Neka lepa mlada žena, ki je bila poročena z dosti starejšim možem, je pripovedovala znanemu zdravniku o svojih težkočah. Kar tako mimogrede je omenila tudi svojega moža.

— Star postaja, — mu je rekla, — oči so mu začele pešati.

In zdravnik ji je odvrnil: — Menda ne bo nič hudega. Bom enkrat prišel k vam in ga preiskal. Dal mu bom primerne naočnike, pa bo boljše videl.

— Samo tega ne, gospod zdravnik, — se je preplašila lepotica. — Za svoja leta še preveč vidi.

Neki tovarnar išče novo ime za "gramofon".

Jaz vem za ta čudovit aparat precej originalnih imen, ki pa niso za javnost.

Ta imena pa vseeno lahko sliši in sicer če pride takrat k meni, koj moj sosed gramofon navije.

Naši judje imajo navado zdevati priimke. Ne samo posameznikom, tudi celim vasesm in okrajem.

V New Yorku naprimer ne poznajo polovice rojakov po njih rojstnih imenih. Vsplošnem jih imenujejo tako kot se je pri hiši reklo.

Nekateri smatrajo te priimke za razžaljenje, nekateri so se jim privadili in se jih celo sami poslužujejo.

Istotako je z vami v starem kraju. Višnjegorski polž je splošno znan; ribniška suha roba istotako. Kdo še ni slišal o "iblanski srajci" ali o "loški smujki"?

Toa reči Logačanu, "da nima jabuk pesak", Črnovšcu — "bikažajfar", Godovičanu — "gad", Vi pavcu — "evejba", Tolminecu — "koš", Sodražanu — "psoglavec", Idričanu — "ubešisa", Borovničarju — "eoklar", Kranjčanu — "vsak pol", — pa boš kmalu videl vruga in pol.

Neke vasi na Cerkljanskem se drži zdevke — "enkrat ob štirih, enkrat ob dveh".

Prijazen rojak mi je zaupal skrivnost re označbe.

Pred davnimi leti se je odpravil v Gorico postaren kmetič. Na hrbtu je imel koš, v košu nad enjama tu pa lepega petelina. Petelin je bil davku podvržen in zato ga je skušal možak brez davka spraviti preko meje. Toda bila je težava, ker je bila davku podvržena vsaka stvar. Edinole reči, ki jih je bilo treba v mestu popraviti, so bile proste pristojbin.

— Kaj imate v košu, očka? — ga vpraša finançar.

— Petelina imam. Lepega, toda nerodnega petelina.

— Kaj boste z njim?

— Urmoharju ga nesem.

Finançar je začel računati, koliko bo moral plačati od petelina. Toda možak je mirno nadaljeval:

— Urmoharju ga nesem popravil. Enkrat po je ob štirih, enkrat pa ob dveh zjutraj. Nesem ga za to, ker se ne morem več zanesti nanj.

Finançarju je padlo pero iz roke. Ker pa ni imela Avstrija nobenih postav glede pravega petelinov, je molče in presenečen pustil možica v Gorico.

DENARNE POŠILJATVE

IZ DENARNIH VLOG

Stranke, ki pošiljajo redno denar v domovino si prihranijo čas in delo, ako imajo denarne vloge pri nas. Mesto, da bi morali kupiti za vsak nalog na pošti Money Order, nam enostavno naroče, da dvignemo denar za pošiljatev iz vloge. Knjižica ostanje najbolje spravljena pri nas. Take vtegnemo nalog prej dobiti in prej izplačati v starem kraju.

Denar je med tem pri nas varno shranjen in se obrestuje po 4%, obresti se pa prično računati s prvim vsakega meseca.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PES.

Sličica iz otmene predmestja.

Ležal je ob prvi izmed belih stopnic, ki vodijo preko z rožami ovenčane terase do veznihi vrat. Mirno, na videz brezbrinjo je ležal v tisti elegantni korektni pozici, ki je lastna samo pametnejšemu rodu. Njegov rogovnik je lezal zgoraj v beli vili, v gospodarjevem studiju. Da, v levem spodnjem predalu mogočne pisalne mize iz temne, flamske hrastovine je ležal. Bil je odlična, kako so bili odlični ostali njegovi dokumenti, posvedoče o uspešnih konkurencah, pohvalni dekreti, odlikovanja, kolajne. — Da, njegova pasna je bila plemenita in čista tja v osmi ali deveti rod.

Bil je španjel. Dostojanstvo njegove rase se je odražalo iz vsake njegovih umerjenih in smotrajnih kretenj. Ko je lajal pod teraso na globnem belem pesku, se je njegova zlatorjava, skrbno negovana dolga dlaka svetila v popoldanskem soncu kakor sveže izsušen sad. Divjega kostanja. Če je dvignil glavo, se je srebrno belo zablščilo in če se je okrenil so širski uhliji takoj zopet zavzeli predpisano pravilno lego.

Da, bil je vzoren pes. Iz za ogle prilajaja zdaj pritajeno brenčanje arktičnega motorja. Po cesti pred vrtno ograjo dirča zamolklo zavrti gumijasta kolesa. Kratki, hreščeci signali avtomobilске hupe odjeknejo v zrak.

To je gospod. Ključ zaročnja, velika vrata iz kovane železa v ograji se odpro. Pes se ne gane.

Le njegove oči se uganajo upro v gospodarja, ko zavoz, mimo njega v garažo, ki je skrita v ozadju vrta.

Drugi pozdravov gospodar ne mara. Ne mara tekati okrog vozila, ne miganja z repom, ne poskakovanja in in prilizovanja. Zdaj se vrača. Ko stopa mimo njega, nekoliko zaripel v obraz, ves vroč in prašen, mu položi za trenotek roko na rjavo glavo in reče:

"Priden, priden pes."

Vrh terase vzklikne vesel dečji glas.

Lepa, mlada žena stoji poleg deteta, lična sobarica prihliti, da odnese prašna ogrinjala.

"Goste dobimo, Roza, pripravljamo."

Najlepše rože tam cveto. Poleg vite južno v modri vrtni paviljon. Pes dobro ve za modri paviljon. To je prav onkraj vrta, tam, kjer se ne prestopa dviga v zrak tanek curek srebrne vode, in se razpršava v tisoč zlatih kapljic, ki padajo prožete solčnih žarkov, kot drobni ametisti smaragdi, rubini in safiri nazaj v ogromno belo-marmornato školjko.

Najlepše rože tam cveto. Poleg vite južno v modri vrtni paviljon. Pes dobro ve za modri paviljon. To je prav onkraj vrta, tam, kjer se ne prestopa dviga v zrak tanek curek srebrne vode, in se razpršava v tisoč zlatih kapljic, ki padajo prožete solčnih žarkov, kot drobni ametisti smaragdi, rubini in safiri nazaj v ogromno belo-marmornato školjko.

Da, tam je modri paviljon. In tja bo zdaj znosila Roza na širokih pladnjih tisoč dobrot. Glej, že se je prikazala na terasi. Lahno žvenkeče porcelan in steklo, ko zdaj-le stopa previdno po stopnicah. Mimljivi vonj mrzle pečene kruhe, retnine in rožnate gnjati podražji španjelov nos.

Njegov ponos ne da, da bi se klatil okrog paviljona, ko se goste gostje gospodarja. On ve, da je na drugem koncu, tik garaže ob določeni uri pripravljen drug obed. Lončena skleda, v njej koruzni žganci, o, lepo zabeljeni, in morda, morda leži vrh žganecv slastna kost.

Toda pozor. Ozka vratica med belimi stebriči, ki so določena za pešce, se potresejo. Drobna roka v fini, beli rokavici išče na notranji strani skrit zapah. Zdaj, zdaj prisifne na maskiran gumb, vratica se odpro in prag prestopi mlada dama.

Pes se dvigne. Ne, to ni tetka Maša, in tudi gospodična Vera ni. A okrog lepe dame zadisi po vijolicah. Skoro prav tako diši, kakor če hodi mimo gospodarice. Drobne nožice v svetlih čevljkah sigurno ubereje pot proti paviljonu.

Vendar jim v spoštljivi razdalji sledi pazljivo zvesti pes.

Vzkliki, poljubi, dobrodošlice... In počasi, mirno, dostojanstveno se vrne pes na svoje solčno mesto pod teraso.

Gospod v svetlih hlačah, dama in oficir, še ena dama, dva gospoda —

Vsi vedo za skriti gumb v naših vratih, a vendar vsakega pospremi pes do paviljona.

Solnce se je nagnilo, Rdeče sijejo njegovi žarki španjelu v oči. Zopet išče tresoč se roka po ključavnici. Išče, dolgo išče, končno se premaknejo železne duri.

A pred vrati stoji kakor ukovan na mah španjel. Niti korak naprej. Možak v razcepni, rumenkasto-želeno-rjavij suknji, ki pritiska dan

na dan toliko očitnih kljuk, in skrutih gumbov, da mu ni niti eden več zagónetna tajna, diši po žganju, aromastu in plesnobi. Niti koraka dalje! Ko le potiska vratica naprej in vzdigne beraško palico, se grozeče zablščijo španjelovi zobje, a ko le pritiska in potiska dalje, odjekne kratko renčanje, kakor zamolkel grom. Niti za las naprej!

Beraček se poda. Vrata zaloputnejo. A ko je med obema močno železo, zavijti berač na cesti palico in zmerja besno: "Mrcina, pasja mrcinasta, prokleta —" in odkrevsa naprej po košček kruha, kjer ni hudobnih psov, ograj in vitov polnih rož —

V polmrazu pod teraso, ob prvi beli, marmorni stopnici leži nepremično, v tisti, malomarni, elegantno-korektni pozici plemenitih pasem, pes.

Solnce je zašlo. Iz daljave, z vonjem zlahtnih vrtnic in rezede se približuje po mehkem zraku odlomki srebrne govore, topel smeh, parfum cigarete....

Onstran ograje oprabzajo po škripajočem pesku koraki bosih nog. Dvojica črnih očk v bleednem obrazu skuša prodreti gosto sečo iz jasmina. Tiho, tiho pritisne tanek prstek na skriti gumb v ključavnici. Črni očki prodirata mrak.

Bo pes, ali ga ni? Lahno, boječe skoro se zavrtje vrtna vrata v tečajih — Je pes? Ga ni? — Da, je, pes je. Tam leži pod prvo belo stopnjico ob terasi. In drobno srce v ozkem truplu malega dečka skoro zastane od strahu. Prav tankega se naredi, sapo za drži, blede lice, preko katerega je posejanih sto in sto rjavih peg, skoro pozeleni. Črni očesi postanejo stekleni. Kratki, trdi, plavi lasje se naježijo. Prav pri stopnicah leži pes.

In desna roka slabotnega otroka moli, kakor zastavico miru in sprave, kakor spremno pismo, kakor beli barjak udanega podložnika — večerni časopis. In bosa noge ubirajo stopnjice po belem pesku, po stopnicah in terasi, dokler tresoč se ročica ne vrže lista v odprtino veznih vrat.

Zdaj se še pot nazaj. Nazaj po terasi, po stopnicah, mimo psa do vrtnih vrat.

Ne gane se od takrat, ko je mali deček nič hudega sluteč prinesel prvi dan v marku časopis v belo vilo. Ko so njegove bosa noge v skokih pridirjale vrh terase — in ko so se beli zobje pasje zveri prijeljeli kakor klešč njegovega kolena.

Strašne minute. Obupen vik in krik. Prišel je gospodar in služinčad Pes je izpustil. Ran ni bilo, le hlače so imele luknje več. Fant je dobil "kovčca" in stare hlače, ki jih zdaj nosi oče.

Tudi takrat je položil gospodar svojo roko psu na glavo. Rekel ni nič A morda je mislil tudi tedaj: "Priden, priden pes."

A mali deček? O, mnogo je še belih vil v varno ograjenimi vrtovi v otmelih predmestjih. In mnogo je še psov španjelov in drugih z ostrimi zobmi.

In mnogo je še malih dečkov, ki prinašajo po belih vilah časopise, in ki jim boječe srce vsaki dan iznova v strahu izprašuje, ko odprezajo bosa nožice pred ograjo: "Bo pes, ali ga ni?"

Dve poroki v Gorici.

V četrtek 21. julija se je poročil na Sv. Gori g. dr. Tone Žnidarič z gđ. Zorko Černe iz znane Černetove družine na Sv. Gori. — Dne 27. julija se je poročil v Gorici šolski upravitelj v Rečici pri Laškem na Štajerskem g. Marjan Bratuž iz ugledne gorške družine z gđ. Jolando Gregorič iz Gorice. Oba para zapustita Gorico in se naselita v Jugoslaviji.

DRZEN AVIJATK

Na sliki vidite poročnika Carlton C. Champina, ki se je pred kratkim dvignil z Bolling Field 47.000 čevljev isoko. V tej vrto-glavi višini se mu je aeroplan unel. S spretnim manevriranjem ga je pa spravil na tla, kjer so ogenj pravočasno pogasili.

W. BOELSCH:

Svitanje človeštva.

Človek je bil že iz početka svoje poti "družabna zver", t. j. bitje, ki živi socialno. Ta trditve je tako verjetna, kakor more sploh biti verjeten odgovor na katerokoli vprašanje iz prazgodovine.

Bedro nekega bitja, ki so ga našli na otoku Javi, slovitiga pithecantropa, ki stoji med opico in človekom, kaže v edinem izvodu, ki se nam je ohranil, nekako brazgotino. Le-ta prica, da je bila žival težko ranjena na bedru, da pa je rana počasi zacelila. Možnost, da se je mogla zaceliti nevarna rana, ki je sigurno del časa ogrožala življenje, ti vsiljuje misel: Ta napol opica napol človek je imela tovariške, ki so jo ves čas njene bolezninegovali.

Ljudje ledene dobe, v kolikor jih poznamo po njih ostankih, ne stopajo pred nas kot osameljci. Adam, morda samo še z Ežo — temveč kot truma, kot lovska družba, kot majhna naselbina. Najpoglavitejša reči, ki dvigajo človeka nad žival, imajo vsesok socialni značaj: govor, ki je izmed vseh iznajdb na svetu socialno najvažnejši, orodje in drugo. Tudi najbolj divji narodi imajo nekatere socialne oblike. Družabnost pronika vse višine in globine človeškega dejanja in nehanja.

Tam, kjer se končajo meje enoženstva, se začne zakon z množestvom. Le-ta je še dandanes razširjen v Afriki in v obsežnih azijskih pokrajinah, ne najdemo pa ga pri narodih, ki stoje na vrhovih omike. Zdi se, da je množestvo nekaj srednjega pojasa. Prav v množestvu se kaže socialnost z zakonom in sicer v taki meri, da mora načelo zakonskega življenja stopiti nekoliko v ozadje. Zbog tega je žena izgubila dokaj svoje veljave. Nemara je to bilo vzrok, da se je ljudstvo na svoji višji razvojni stopnji vrnilo k enoženstvu.

Če si zamislimo socialni red, ki vlada dandanes, opazimo na prvi pogled, da je zakon (brak) eden izmed njegovih osnovnih členov. Tudi država smatra zakon za trdno neizogibno napravo. Ali še pogledamo, kako žive urde zverin izven zakona, kako so same in samice — izvzemši v času, ko se pari — ločeni drug od drugega, se obračajo naš pogled od ljudi k onim socialnim razmeram, ki so v nasprotju z zakonom (brakom).

Zasel sem v neko provincionalno mestce, da bi obiskal znano rodbino. Njih zakon je bil dolga leta vzoren. To pot nisem našel nikoga doma. Gospa je šla na kavo v gošpej sodnikovi. Gospod sedi s svojimi tovariši "Pri zlatem sodku". Sin študira v glavnem mestu. Hčerka je na Švicarskem v dekliškem zavodu. V tem vsakdanjem primeru imas štiri majhne socialne poizkuse življenja izven zakona, seveda z izrecno vdružnostjo članov istega spola. Pa boš dejal, da v pradobi mamutov ni bilo popoldanske kave, "četrtinkarjev" in dekliških penjonatov. Toda preidimo jedrno v neko provincionalno gnezdo v srednji Braziliji, kjer bivajo ob rečnih bregovih Indijanci Bakairi. Le-ti so na isti stopnji kot so bili ljudje ledene dobe; ho-

ne ženske hiše ali ženskega kluba med prirodnimi pari, ker je tu žena preveč navežana na dom in rodbino. Sledove take naprave najdemo ondi, kjer se še drži množestvo: haremi so bili neka vrsta ženskih hiš. Tu se je zgodilo to, kar vidimo pri lamah in drugih prežvekovalcih: ženski klub je vzel pod streho moškega, ki je postal počasi pravi pravcati zakonski partner in je slednjič ves ženski dom prevzel v svojo last. Pri nekaterih divjih plemenih se da dokazati obstoj dekliških klubov.

Obstoj takih izvenzakonskih socialnih združb pa je rodil tudi pri človeka enake posledice kakor pri živalih.

V prvi vrsti nevarnost krvoskrunstva.

Poglejmo v pračlovekovo špiljo. Tako široka je, da lahko biva v njej več ljudi. Daleč, daleč smo se od ljubezni do bližnjega. V špilji so odločevali zgolj praktični oziri, ki so bili hkrati tudi socialni. V sleherni špilji je zbirala skupina ljudi in vsaka špilja je dala en rod.

Tu se pa že oglašajo starejše načelo, načelo odpora sovraštva. Rod je nasproti rodu kakor pajek napram pajku, krt nasproti krtu. S to razliko, da odločuje višje stališče. Rodovi so postali v višjem smislu posamezniki (individuiji) in očitujejo svo trmo posameznika: jaz sem jaz, če pa hočeš ti biti jaz, te požrem. To opazamo na vseh nižjih razvojnih stopnjah. Stara igračka narode: pribojnost in odbojnost. Člani rodu drže skupaj kakor celice v posameznem bitju — toda rod kaže rodu vso ost sovraštva.

Če bi se rod sam oplojeval, bi moral izginiti. Izrodil bi se. Zato je moral rod popustiti v svoji trmi na korist ljubezni.

Pojdimo od privida špilje na zeleno prerije severne Amerike, k Irokezom.

Pri teh Indijancih imaš, ali bolje: si imel krasno ohranjeni primer naroda, ki je razcepljen v množico posameznih rodov.

Ti rodovi so narodi v narodu. Vsak narod si voli lastnega poglavarja, pokoplje na lastni zemlji svoje mrtve, podeduje po njih in je vezan z krvnim maščevanjem. Vsak ima svoj grb, imenovan "totem". Za grb je vedno kaka zver. Slika te zverine je obežena vsepovsod: po nji se pripadniki rodu spoznavajo med sabo in z drugimi rodovi.

Ali v zakonskih odnosih vlada stroga postava. Vsak rod se deli po zakonskih parih. Nikdar se fant ali dekle ne priženita v lastni rod. Nikdar ne gre fant iz rodu "bivolov" po nevesto k rodu "bivolov". Taka je njih pradavna "moralna". Zakoni se lahko sklenejo samo med pripadniki različnih rodov.

Na prvi pogled vidiš, da je naperjena ta sveta moralna zoper krvoskrunstvo, ki ugonablja rodove in plemena.

Toda v tem indijanskem zakonu so stvari nekoliko bolj zapredene. Zakaj, ostane nam vprašanje: kam, pod kateri "totem", bo spadala nova zakonska dvojica s svojimi otroci.

Mož Medved se oženi z dekletom iz "totema" Bivola. Ali pripada sedaj otroci "totemu" Bivola, torej rodu svoje žene — ali pa vstopi dekle z možitvijo v krog "totema" Medveda? "Totemi" morajo ostati taki, kakršni so: ne smejo se spojiti.

Našem naravnem čutu bi se zdelo, da bi mlada žena postala s potomstvom vred član "totema" Medveda. Gospodična Piskernikova se imenuje pri nas Zalaznik, ko se poroči z Zalaznikom in vsak otrok bo nosil očetovo ime. Irokezu pa se zdi ta odnos nekoliko drugačen. Medved se oženi s pripadnico Bivola. Medved ostane slejkoprej Medved, a tudi žena ostane še naprej Bivol. Otroci linije Medved Bivol ne postanejo Medved kakor je oče, temveč Bivol, kakor je mati.

To prica, da pripadajo materinemu "totemu" in uživajo njegove pravice. V rodu imajo mimo očeta še nekakega skrbnika, navadno materinega brata.

Rod Irokezov se ponavlja v evropski zgodovini pod gens Rimljanov tako posledno, da je moderen zgodovinar indijanskih pravov mirno uporabil latinsko besedo gens. Vzoredne stopnje se nahajajo tudi v stari Grčiji in Germaniji.

Na afriškem Zlatem obrežju pripada otrok že od rojstva onemu stanu, ki spada vanj mati: če je mati prosta, je prost — če je sužnja, je po rojstvu suženj. Razred in imena se dele pri avstralskih zamoreh, pri prebivalcih otokov Fidži, v Maori v Novi Zelandiji po materi, ne po očetu. Pri Dajakih na Borneju, kakor tudi pri Indijancih Bororo v srednji Braziliji vstopi mladi soprog naravnost v družino svoje žene. Visoko na severu vidimo isti pojav kakor na ekvatorju: tudi pri Itelmenih na Kamčatki pripada mož z otroci vred ženinemu rodu.

Tudi grški Herodot ve povedati o starih narodih, ki so imenovali otroke vedno samo po materi in jih cenili po njenem družabnem položaju — meni pa, da je to že premagana barbarska oblika. Ali ta oblika se je držala še dolgo časa na Češkem in se je stoprav v poznejši dobi izpremenila v očetovo korist.

POZOR, ROJAKI!

Jaz imam čudovito podjetje. Moški, ki mi pomagajo, lahko zaslužijo dosti denarja. Potrebno bi še par moških, dobrega in poštenega značaja, v starosti od 25. do 45 let, ki bi mi pomagali pri podjetju ter bi precej zaslužili. Na vse mogoče načine vam bom pomagal toda vi morate žrtvovati svoj čas ter slediti mojim navodilom.

Če ste sedaj zaposleni, lahko v svojem prostem času delate zame. Dal vam bom priliko, da povečate svoj zaslužek.

Moje podjetje je eno največjih v New Yorku.

Pridite k meni osebnost med 10. in 12. ali med 4. in 6. uro ali mi pišite, oziroma telefonirajte za sestanek.

A. OROSZ

1457 Broadway, Room 301, New York, N. Y. Tel.: Wisconsin 8800

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM

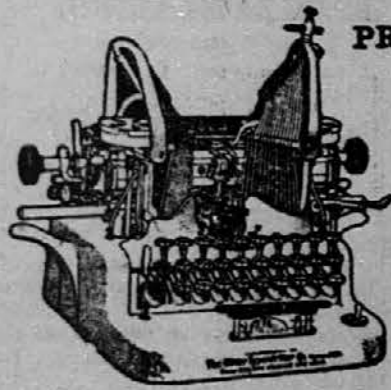
PRENOVLJEN PISALNI STROJ "OLIVER"

Model 9.

\$25.—

5 strešico za slovenski črke č, š, ž

\$30.—

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Sestavil dr. F. J. KERN

CENA s poštnino SAMO \$3.—

Knjiga vsebuje začetne nauke o izgovarjavi angleških besed; vaje za učence angleščine; berila in članke s slikami ter kratek angleško slovenski in slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

COLÓMBA

Spisal: Prosper Merimee.
Za Glas Naroda priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

Pogled na požgan gozd je vzbudil v njem spomine na zimske pokrajine v severnih deželah. Nasprotje, katero je predstavljalo to opustošenje z bujno vegetacijo povsod naokrog, je povečalo utis neizmerne zapuščenosti. Orso pa se je ob pogledu na to zapuščenost pričel zavediti prednosti, ki so bile v njegovem sedanjem položaju skrajno važne. Gola površina ni mogla predstavljati nobene zasede in kdor mora biti vsaki trenutek pripravljen, da bo v naslednjem trenutku namenjena na njegova prsa puška, za takega ga je gola površina prav tako ljuba kot je oaza za potnika v puščavi.

Požganemu delu gozda je sledilo več polja, ki so bila po običaju dežele do polovice odbanda od zidov. Pot je vodila med temi zidovi in v nerednih presledkih so stali velikanski kostanji.

Ker je bila steza zelo strma, je moral Orso razjahati in vodeč konja se je hitro pomikal po griču navzdol. Naenkrat pa je zapazil v razdalji kakih pet in dvajsetih korakov preko roba enega onih zidov na desni strani ceste najprvo cev puške in nato glavo moškega ki je pokukala preko zidu. Puška se je nekoliko nagnila in spoznal je Orlanduecia, ki je ravno hotela ustreliti z ono nepeto razburjenostjo, ki ne ostane prihranjena niti najbolj pogumnemu v trenutku, ko bo ali sprejel smrt ali pa jo zadal.

— Bedni strahopetec! — je vzkliknil Orso... Zadnja beseda se ni zapustila njegovih ustnic, ko je zažarel plamen pred puško Orlanduecia in skoro ob istem času je padel na drugi strani ceste nadaljni strel na njegovi levi strani. Ta strel je oddal človek, katerega ni videl in ki je moral meriti nanj, čisto skrit za zidom. Bil je zadet od obeh krogel. Krogla Orlanduecia mu je šla skozi levo roko, katero je najbolj izpostavil s svojim merjenjem na sovražnika. Druga krogla pa ga je zadela v prsa, a zadela na srečo ob klino njegovega štiteta. Vsled tega je usel z majhno podpluto in je jopije bil strgan.

Ranjena leva roka mu je omahnula kot paralizirana in tudi cev puške se je nekoliko povisila, ker je bila pretežka. Takoj nato pa je zopet dvignil cev puške in mereč le z desno roko, je ustrelil na Orlanduecia. Glava njegovega sovražnika, ki je bila vidna le od oči, je izginila za zid, makar se je obrnil na levo stran ter oddal drugi strel na moža, kojega postava je bila le malo vidna v dimu smodnika. Tudi ta postava je izginila. Ti štirje strelji so sledili drug drugemu z nevrjetno naglico. Po zadnjem strelju Orsa je nastala globoka tišina. Dim iz njegove puške se je počasi dvignil v višino. Za zidom se ni premaknila nobena stvar in zavladala je prejšnja tišina narave. Če bi ne občutil bolesti v svoji levi roki, bi Orso smatral moža, ki sta ravnokar merila nanj, za proizvod svoje bujne domišljije.

V pričakovanju druge salve se je pomaknil Orso par korakov naprej od svojega dotedanjega mesta, da se skrije za eno ožganih dreves, ki so še ostala od gozdnega požara. Za tem branikom je vzel svojo puško med kolena, da jo zopet nabaše. Njegova leva roka mu je pričela povzročati strašne bolečine. Imel je občutek, kot da jo se tezo stotov vlečejo navzdol. Kaj je pač postalo iz njegovih sovražnikov? Vse mu je ostalo zagonetno, ker ni mogel najti pravega pojasnila. Ali sta zbežala? Ali sta bila ranjena? V prvem ali drugem slehaju bi moral čuti kak šum ali kako gibanje v grmičevju. Ali sta bila mrtva, ali pa sta, skrita za zidom, čakala na novo priliko, da streljat nanj?

V tej negotovosti in ker je čutil, da ga zapušča moči, je poleknil na desno nogo in operajoč se na drugo koleno svojo ranjeno roko, je naslonil svojo puško ob vejo, ki se je sklanjala navzdol od debla ožganega drevesa. S prsti na napetem petelinu puške, pozorno motreč zid, je vstrajal v nepremični tišini več minut, ki so se mu zdele kot cela večnost. Končno je čul iz daljave, daleč za seboj, neki klic in kmalu nato se je prikazal pes, ki je priletel naravnost po griču navzdol ter obstal tik poleg nega, mahajoč z repom. Bil je Brusco, prijatelj in tovariš bandita, brez dvoma nezmotljivo znamenje skorajšnjega prihoda gospodarja.

Pes je dvignil smrek v višino ter odletel k bližnjemu zidu, katerega je obvohal. Naenkrat pa je pričel prajitano renčati, skočiv z enim skokom preko zidu ter se pokazal takoj nato na robu slednjega, zroč nepremično proti Orsu. V teh njegovih pogledih se je izražala presenečenja. Nato pa je pes zopet dvignil nos proti vetru, a v tem slučaju na drugo stran poti ter skočil tam preko zidu. Sekundo pozneje se je tudi tam prikazal in njegov obraz je kazal isti izraz presenečenja in strahu. Nato pa je skočil v gozd, stisnil rep med noge ter se počasi oddaljil ritenski, neprestano zroč na Orsa. Ko je dosegel gotovo točko, se je zopet spustil v dir po poti, po kateri je prišel nekemu moškemu nasproti, ki je prihajal hitrih korakov navzdol po strmem obronku.

— Semkaj, Brando! — je vzkliknil Orso, kakor hitro se je zdel slednjemu dosti blizu, da ga sliši.

— Ho, Ors Anton! — Vi ste ranjeni, — je vzkliknil Brandolaccio ter prihitel v teku. — Na telesu ali udih?

— Na roki.

— Na roki! To ni nič. In kaj je z onim drugim?

— Mislim, da sem ga zadel.

Brandolaccio je odhitel, sledeč svojemu psu, proti bližnjemu psu in ko se je sklonil preko, da pogleda na drugo stran, je vzel čepico z glave ter rekel:

— Mir in milost gospodu Orlanduecio!

Nato se je obrnil proti Orsu, ter pozdravil tudi njega z resnim izrazom:

— To se pravi dobro postlati možu!

— Ali še živi? — je vprašal Orso z veliko napetostjo.

— Se bo pač čuval. Krogla, katero stemu poslali naravnost sredi oči, je opravila svoje. Pri krvi Madonne, to je luknja! Izvrstna puška, pri moji veri! Kakšen kaliber! Cele možgane vam izpremeni v kašo. Čujte, Signor Orso, ko sem prvi slišal, pif, pif, sem si rekel: — Sedaj so upihnil mojegoročnika! Ko pa sem nato čul puf, puf, sem si rekel: — Tukaj govori angleška puška... Pa kaj imaš, Brusco? Ali je še kaj drugega?

Pes je pohitel pred njim na drugo stran, k drugemu zidu.

— Pri vseh svetih! — je vzkliknil Brandolaccio, ves presenečen.

— Sveta nebasa, sedaj vidim, da postala smodnik drag, da ste tako varčno postopali z njim!

— Za sveto voljo božjo, — kaj pa je? — je vprašal Orso.

— Gospod poročnik, ne norčujte se iz nas in ne delajte se presenečenega! Vi ste kar tako postrelili divjačino in mi naj sedaj zbirno skupaj za vas... Jaz poznam nekega, ki bo solil danes čudno večerjo! To je odvetnik Barrićini. Sveže zaklano, tukaj je, če ti diši. Vrag vedi, kdo bo sedaj podedoval!

(Dalej prihodnjič.)

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.00
Marija Vartoloma	1.00
v platno vezano	1.50
v fino platno vezano	1.80
v celolod vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Kajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Kvikiu srca mala:	
v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20
PRI Jezusu: v celolod vez.	1.30
pozlaceno	1.50
fino usnje vez.	1.60

Angleški molitveniki:

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	1.00
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	1.00
Key of Heaven:	
v najfinije usnje vezano	1.20
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Angleško-slov. in slov. ang. slovar	4.00
Abečednik	3.00
na streže k sv. maši	1.00
Boj nalezljivim boleznim	7.50
Dva sestavljena plesa:	
četvorka in beseda spisano in narisano	3.50
Cerkiško jezero	1.40
Domaci vrtni, trdo vez.	1.00
Domaci zdravnik po Knalpu	1.60
Domaci zdravnik po Knalpu	1.25
broširano	1.25
Gospodinjstvo	1.00
Jugoslavija, Melik 1. zvezek	1.50
2. zvezek, 1-2 snopč	1.50
Kubična računica, — po meterski meri	7.50
Katekizem, vezan	5.00
Kratica srbska gramatika	3.00
Knjiga o tepem vedenju, trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan	1.50
Knjiga o dostojnem vedenju	5.00
Ljubavna in snubilna pisma	5.00
Mlekarstvo s ščitanci za živinorejo	7.50
Nemško-angleški tolmáč	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	8.00
Nauk pomagati živini	6.00
Najboljši slov. kuharica, 608 str. 5. — Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vez.	1.00
broširano	7.50
Nemška slovnica	6.00
Nemščina brez učitelja — 1. del	3.00
2. del	3.00
Prva štanka, vez.	7.50
Pravila za otroke	4.50
Psihične motnje na alkoholski podlagi	7.50
Praktični računar	7.50
Parni kotel, pouk za rabo pare	1.00
Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	3.50
Računar v kromski in dimski veljavi	7.50
Srbska računica	3.00
Sušeno vino	3.00
Silke iz živalstva, trdo vezano	9.00
Slovenska narodna mladina, obsega 452 strani	1.50
Slov. Italijanski in Italijanski slov. slovar	9.00
Spolna nevarnost	2.50
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširano	1.20
Sveto Pismo stare in nove zavese, lepo trdo vezana	3.00
Umni čebelar	1.00
Umni kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	3.00
Varna kuharica, trdo vez.	1.50
Veliki vsevedci	8.00

Prav vsakdo — kdor kaj želi; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

Zbirka domskih zdravil	7.50
Voščila knjižica	5.00
Zdravilna seliška	4.00
Zgodovina S. H. S., Melik	4.50
1. zvezek	4.50
2. zvezek, 1. in 2. snopč	7.00
Zel in plevel, slovar naravnega zdravljenja, vez.	1.80

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Azerika, povsed dobro, doma najbolje	3.50
Angelj sunjev, brazilska povest	2.50
Andersonove pripovedke, trdo vez.	7.50
Agitator (Kersnik) trdo vez.	1.00
Andrej Hofer	5.00
Beneška vedeževalka	3.50
Belgrajski biser	3.50
Biserice, 2 knjigi	8.00
Brez zarje, trdo vez.	9.00
Bele noči (Dostojevski) trdo vez.	7.50
Balkansko-Turška vojska	8.00
Balkanska vojska, s slikami	2.50
Bojja pot na Smarno gore	2.00
Bojja pot na Bledu	2.00
Burška vojska	4.00
Bilke (Marija Kmetova)	2.50
Berač in Elizabeta, angleška kraljica	5.00
Bestin dnevnik	5.00
Bojja kazen	3.50
Boj in zmagi, povest	3.00
Cankarjev zbornik, trdo vezan	1.20
Ovčica	2.50
Cesar Jozef II.	3.00
Ciganova ocveta	3.50
Čas je zlato	3.00
Čvetina Borogradska	5.00
Četrtak, t. v.	9.00
Čehelice, 4 zv. skupaj	9.00
Črtice iz življenja na kmetih	3.50
Orožje, slabi car in razne povesti — spisal Milčinski	6.00
Darovana, zgodovinska povest	5.00
Dalmatinske povesti	3.50
Dekle Eliza	6.00
Doli z orožjem	5.00
Dve sliki — Njiva, Starica — (Meško)	6.00
Devica Orleanska	5.00
Duhovni boj	5.00
Dedek je pravil; Marinka in Marjetički	4.00
Elizabeta	3.50
Fabjola ali cerkev v Katakombah	4.50
Frah Baron Treak	3.50
Filozofska zgodba	6.00
F. Diavolo	5.00
G. Jovnik (2 zvezka)	1.20
Goetovski katekizem	2.50
Grduva umira, trdo vez.	1.20
Gusarji	9.00
Griška Mytilojija	1.00
Hadij Murat, trdo vez.	9.00
Hedvika	3.50
Helena (Kmetova)	4.50
Humoreske, Groteske in Satire, vezano	8.00
broširano	6.00
Iz dobe punta in bojev z modernega sveta, trdo vez.	1.40
Igraček, trdo vez.	1.00
Iskustvo	5.00
Jagnje	3.00
Jernač Zmagovšč, Med plazovi	5.00
Jutri (Strug) trd. v.	7.50

Jurčičevi spisi:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	4.00
G. zvezek: Dr. Zober — Tugomer trdo vezano	1.20
broširano	7.50
Juan Miserja, povesti iz španskega življenja	6.00
Kraljičin nečak, zgodovinska povest iz Japonskega	3.00
Korejska brata, povest iz mistično-nov v Koreji	3.00
Karmen, trdo vez.	4.00
broširano	3.00
Križev pot, trdo vezan	1.00
Kirva osveta	3.50
Levstikovi zbrani spisi	9.00
1. zv. Pesmi — Obe in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik)	7.00
2. zv. Otroške igre v pesenah — Različne poezije — Zabavljice in puščice — Jena na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopi — Tolmač (Levstik)	7.00
3. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike	7.00
Ljubljanske slike, — Hlani lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakara, Duhanovnik, itd.	6.00
Mali lord, trdo vezan	8.00
Mali ljudje, Vsebuje 9. povesti — Trdo vezano	1.00
Malo življenje	6.50
Marijina otroka, povest iz Kavkaških rora	2.50
Marica, krščanski deček in Libanona	2.50
Mlada mornarja	3.00
Mimo življenje, trdo vez.	1.00
broširano	8.00
Obidni saalkovčev lastni živopis	7.50
Moje obzorje, (Gangl)	1.25
Mrtvi Goslar	3.50
Moderina črtov	6.00
Musoline	4.00
Mali Klatz	7.00
Moja	3.00
Milenosti (Ivan Albrecht)	2.50
Mladost, zbirka povesti za slovensko mladino	2.50
Notarjev pes, humoreska	3.50
Norci na lunari	4.00
Nada v. 1. del, 14 povesti	1.00
Naka v. 1. del, 9 povesti	1.00
Nova Kraljica, trd. vez.	7.00
Naka leta, trd. vez.	6.00
broširano	8.00
Na življenjski poti	3.00
Napovedi prvi	3.50
Nokaj iz ruske zgodovine	3.50
Nokaj	4.00

Narodne pripovedke za mladino	4.00
Ne v Ameriko, po realističnih dogodkih. (Alešovec)	6.00
Na Preriji	3.00
Naseljeni	3.00
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50
Ob 30 letnici Dr. Janeza E. Krcina	3.50
Ogenj, trdo vezano	1.20
Pabirki iz Boza (Albrecht)	2.50
Pariski zlatar	3.50
Pegam Lambergar, sreča v nesreči in druge povesti	7.00
Prihajal, povest	6.00
Pod krivo jelko. Povest iz časov rokonjavčev na Kranjskem	5.00
Poslednji Mehikancec	7.00
Povest o sedmih obojnih	3.00
Pravljice H. Majar	3.00
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku	3.50
Po strani klobuk, trdo vez.	9.00
Pozilace	2.50
Prapratanove zgodbe	3.50
Prisega, povesti iz irske junajske dobe	3.00
Predžriani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	2.50
Prigodbe čebelice Maje, trdo vez.	1.00
Ptičje selivke, trdo vez.	7.50

Pilova dama (Puškin)	3.50
Prod nevitno	3.00
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	4.00
1. zvezek	4.00
2. zvezek	4.00
Podoba iz sanj, (Cankar) broš.	1.00
Poznavna Boga	3.00
Piriči	3.00
Povodeni	3.00
Prski judok	2.50
Prisega Huronskega glavarja	3.00
Prvi med Indijanci	3.00
Preganjanje indijanskih mlajmarjev	3.00
Primož Trubar, (Aškerc), trd. vez. 1.	3.00
Rabjli, trdo vez.	7.50
Robinson	6.00
Revolucija na Portugalskem	3.00
Rinaldo Rinaldini	5.00
Romantične duše (Cankar)	5.00
Razkrinkani Habsburžani	4.00
Roman zadnjega cesarja Habsburžana	1.50
Ričca in bela vrtnica, povest	3.00
Slovenski saljivce	4.00
Slovenski Robinson, trdo vezan	7.00
Sunčiči invalidi	3.50
Skozi širno Indijo	5.00
Sanjska knjiga, mala	6.00
Sanjska knjiga, nova velika	9.00
Sanjska knjiga Arabska	1.50
Sprake, humoreske, trdo vez.	9.00
Strahote vojne	5.00
Strug iz Judeje	7.50
Spomin znanega potovalca	1.50
Stritarjeva Anthologija, trdo vez.	9.00
Sisto Sesto, povest iz Abuceve	3.00
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman	8.00
Sv. Genovefa	3.50
Sv. Nuthurga	3.50
Sredozemci, trd. vez.	6.00
broš.	4.00
Spisje, male povesti	3.50
Sveti večer	3.50

Shakespeareva dela:	
Macbeth, trdo vez.	9.00
broširano	7.00
Othelo	7.00
Sen Kreme noči	7.00
Splošna knjižnica:	
St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, Izvirna povest, 104 str., broširano	3.50
St. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 delj., broš., 105 strani	3.50
St. 4. (Cvetko Golar) Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano	5.00
St. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomodre črtice I, 72 strani, broširano	2.50
St. 7. Andersonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Ulva, 111 str., broš.	3.50
St. 8. Akt 6. 113	7.00
St. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš.	7.00
St. 10. (Ivan Albrecht), Andrej Terzovec, religiozna karikaturna iz minulosti, 65 str., 170.	2.50
St. 11. (Pavel Gollia) Peterčikove poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš.	3.50
St. 12. (Fran Milčinski) Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 deljnih, 91 str., broš.	3.00
St. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Jun, 112 str., broš.	3.00
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš.	3.00
St. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš.	4.50
St. 17. (Prosper Merimee) Verne duše v visok, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str., broš.	3.00
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Opora, narodno-gospodarska veselolgra v enem deljanju, poslovenil dr. Fr. Bradac, 47 str., broš.	2.50
St. 19. (Gerhart Hauptmann) Potopljen zvon, dram. bajka v petih deljnih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	5.00
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompafi in Komurasaki, japonski roman, iz češine prev. dr. Fran Bradac, 164 str., broš.	